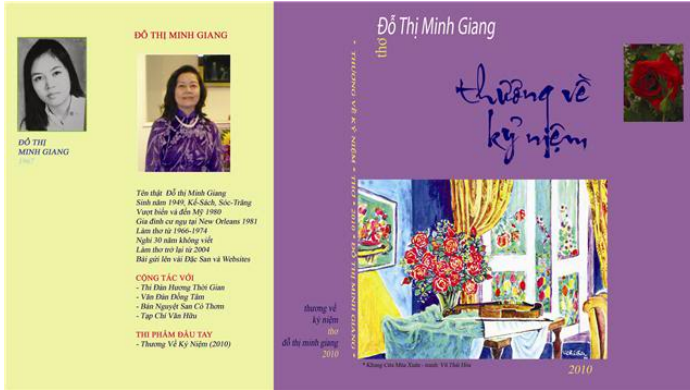

GIỚI THIỆU TẬP THƠ

“Thương về kỷ niệm” của Đỗ Thị Minh Giang

đỗ thị minh giang
minhgdo@hotmail.com

Ở dải đất cuối miền Tây nước Việt có một thành phố trù phú mang một cái tên rất là ... Miên. Đó là Sóc Trăng. Nơi đó trong huyện Kế Sách đã sản sinh ra một nhà thơ hồn hậu, dịu dàng: Đỗ Thị Minh Giang.

“Thương về kỷ niệm” là tập thơ đầu tay của chị, gồm 105 bài thơ đủ loại: thất ngôn, ngũ ngôn, lục bát, sáu chữ, tám chữ ... kể cả một bài Haiku, với một hồn thơ bình dị mộc mạc mà lai láng ân tình, chị đã mang đến cho vườn thơ

hải ngoại những bài thơ ngọt ngào, dễ thương.

Với 105 bài thơ, chị có đến 44 bài lục bát, 30 bài thất ngôn, phần còn lại là 5, 6, 8 chữ...

Nói vậy, đủ thấy thể loại nổi bật trong thơ chị là thể loại dân tộc, là âm hưởng của những câu ca dao êm đềm mà ai trong chúng ta _ những đứa trẻ nông thôn quê mùa lớn lên từ nhịp võng- câu ca của mẹ của bà đã không từng yêu mến, không từng gói trọn vào lòng, không từng ướp mật vào tim.

Trước nhất, Lãm Thúy xin nói về thơ lục bát của Đỗ Thị Minh Giang.

Hẳn là trong chúng ta, những người yêu thơ ai cũng biết lục bát là một thể loại dân tộc, dễ làm nhưng khó hay, chính vì sự dễ dãi của nó đưa người làm thơ đến tình trạng tầm thường, mất giá trị.

May mắn, dù nặng về thơ lục bát nhưng Đỗ Thị Minh Giang không sa vào trường hợp vừa nêu. Lục bát của chị, êm ái, hài hoà, hầu hết giữ vững những qui luật bằng trắc cũng như nhịp điệu, và vẫn của thể loại.

Thử đọc:

Dòng sông phiêu lãng xa nguồn
Bóng câu qua cửa, gió luồn khe song
(Ngày nay - Trang 9)

hoặc:

Thoáng buồn hai tiếng tạ từ
Đọng làn sương khói lá thư muộn màng
(Trên bến sông xưa - Trang 26)

Thơ Đỗ Thị Minh Giang nhẹ nhàng, êm ái, gói ghém những tình cảm nên thơ: như trong bài “Còn đâu nụ tầm xuân” (Trang 28)

Níu cành hái bưởi trong vườn
Thấy cây cà tím bên đường trở bông
Anh chờ cho tới nước rờn
Tầm Xuân chưa nở, nụ hồng về đâu
Câu thơ phảng phất ý ca dao:
Trèo lên cây bưởi hái hoa
Bước xuống vườn cà hái nụ tầm xuân

Nhưng mộc mạc chân thành mà ngậm ngùi tha thiết chỉ những ai ở miền sông nước mới cảm được sự dễ thương của câu thơ “ Anh chờ cho tới nước rờn”, biết được sự mỏi mòn, ray rứt của nỗi chờ mong, để rồi nụ Tầm Xuân chưa nở, nụ hồng cũng về nơi nào xa khuất, mịt mờ, như bóng dáng người yêu dấu xa xôi... nhưng tình cảm vẫn nồng ấm trong tim, nỗi nhớ nhưng sâu thẳm vẫn còn nguyên hơn nữa, đậm chồi, nảy lộc trong hồn:

Bao nhiêu năm vẫn bồi hồi

Lắng nghe sâu cảm đậm chồi trong tôi

Cũng trong niềm thương nhớ xót xa, bài thơ “ **Tươi xanh ước vọng**” (Trang 30) mang một hy vọng mới, hy vọng tìm được nổi bình yên cho tâm hồn:

Niềm thương nỗi nhớ lưng chừng
Ca dao đưa võng ngập ngừng lời ru
Và:
Lửa reo ấm bếp than hồng
Câu ca dang tặng cõi lòng tịnh yên

Trong một bài lục bát khác: “ **Che khuất người thương**” (Trang 37)

Tình yêu chỉ còn là niềm hoài vọng, băng khuâng, mà chút hương xưa còn lắng đọng âm thầm như nửa vầng trăng khuya vẫn lặng lẽ soi đời ánh sáng dịu êm:

Đêm buồn thấp nển ngại ngần
Hương xưa lắng đọng nửa vầng trăng khuya

Rồi có khi, nỗi xa cách làm lòng người nhớ tiếc, sầu muộn. Để cho cuộc sống được yên vui, thi nhân phải tự đổ dành mình với nỗi tiếc thương như bài thơ (trang 42)

Từ em lỡ bước về đâu
Tóc xanh biếc cả ngàn dâu nương ngoài
Đổ dành thương tiếc mộng dài
Ôm thân phận mỏng thàng ngày sầu tư

Từ ngữ được dùng ở đây thật đặc biệt: “ Thân phận mỏng”. Cách diễn tả rất độc đáo. Không là phận bạc, không là phận hèn mà là “ phận mỏng” Câu thơ như một lời than, như một cam chịu.

Nhưng thơ Đỗ Thị Minh Giang không phải chỉ mang những sắc màu sầu thảm. Rất nhiều khi, ta bắt gặp lòng lạc quan yêu đời toát ra trong thơ chị, có khi là nỗi thắm đượm yêu thương của tình mẫu tử như trong bài “**Điệu ru trưa hè**” (Trang 44)

Dừa nghiêng soi bóng chiều buông
Hậu Giang sóng nước xuôi nguồn tuổi thơ
Con đi trường học i tờ
Trưa hè mẹ đứng đợi chờ trống tan
Đôi khi là sự sầu muộn, tủi phận như trong bài “**Nỗi lòng cô phụ**” (Trang 71)
Chàng về trong giấc mơ xưa
Tuổi xuân sâu mộng nắng trưa phai màu
Còn đâu nồng thắm dạt dào
Ru con nhịp võng nghẹn ngào tâm tư.

Hoặc “ **Nhạn lạc chân mây**” (Trang 76)

Thuyền tình tách bến xa rời
Bão giông nào biết giữa trời mệnh mông
Biển đời muôn hạt sáu tuôn
Âm vang ngân đọng tiếng chuông gọi về

Nhưng thơ Đỗ Thị Minh Giang không phải chỉ là nỗi sầu muộn. Có khi là những lời thơ dễ thương truyền cảm, thiết tha mời gọi như trong bài “ **Hạt mưa sa** “ (Trang 78)

Nụ hoa phai nhạt sắc hương
Tắm trắng thu lạnh hơi sương nghẹn ngào
Hạt sa vườn hạnh, vườn đào
Sao anh không ghé mà vào nâng niu

Ý thơ đậm thấm dễ thương, nhưng giá tác giả có thể đổi thành “Mà sao anh chẳng ghé vào nâng niu” thì có thể sẽ êm ái hơn chăng?

Đó chỉ là một ý kiến nhỏ, có khi là vô ý và không cần thiết của người viết. Nhìn chung, thơ lục bát của Đỗ Thị Minh Giang vẫn êm đềm, nên thơ:

Qua đình lòng bỗng chơi vơi
Lưng chừng nỗi nhớ, bóng loai hẹn thề
(**Nửa giấc mộng** – Trang 82)

hoặc u hoài, đậm thấm như trong bài “**Đơn Côi**” (Trang 85)

Cánh chim phiêu bạt đơn côi
Hoàng hôn đối bóng đành thôi cuối ngày
Chiều thương cánh mỗi đường dài
Trời mây hiu quạnh u hoài tiếng kêu

Hồn thơ lai láng của tác giả còn da diết hơn trong bài “ **Giọt tương tư**” (Trang 94)

Lặng nhìn đò tách bến đưa
Vẫy tay già biệt, cơn mưa giăng sầu

Ý thơ thật thấm đượm , từ ngữ hàm súc, hình ảnh độc đáo. “Lặng nhìn” mang ý nghĩa trầm mặc, sâu sắc, “Cơn mưa giăng sầu” là hình ảnh u buồn vừa mang ẩn dụ nỗi sầu bao la, bát ngát như mưa, lộp lộp, hàng hàng.

Đôi khi, thơ Đỗ Thị Minh Giang mang dáng vẻ chân thật mộc mạc đến là dễ thương, như câu:

Ước chi sao ước mong lung
Chắc tu nhiều kiếp mới chung cuộc đời
Và chắc vì chưa đủ phúc báu, chưa đủ cơ duyên cho nên:
Điệu ru từ thuở nằm nôi
Đường trần vạn dặm chưa thôi đợi chờ
(**Có còn ước không** – Trang 88)

Cũng chính vì thế , tình vẫn là nỗi riêng tư , niềm hạnh phúc, sự đơn phương, thơ Minh Giang còn tha thiết với tình mẫu tử:

“ Mẹ ru ngàn nỗi lặng thầm
Êm đềm tiếng vọng mưa dầm đêm thâu
Niềm thương nỗi nhớ chìm sâu
Điệu buồn tan loãng bóng câu qua đời”
(**Xa tiếng mẹ ru-** Trang 106)

Nếu lục bát của Đỗ Thị Minh Giang êm đềm gợi cảm thì thơ thất ngôn của chị cũng không kém mặn mà, duyên dáng.

Phù sa bồi đắp bờ sông Hậu
Gió thổi hương tình lai láng dâng
Cô gái Xuân thì môi ướp mộng
Trai làng ngơ ngác bỗng phân vân.
Đường quê tôi ước về thăm lại
Dù cánh ngày xưa đã nhạt nhòa
Dâu bể biệt tăm mòn mắt đợi
Mẹ già hiu hắt bóng chiều xa.
(**Cây khế miền quê** – Trang 13)

Hoặc đôi khi, mang một triết lý sâu sắc của cuộc đời: Đó là sự hữu hạn trong cuộc sống, nhưng trong tâm hồn nhạy cảm của một thi nhân, Đỗ Thị Minh Giang muốn lưu lại những kỷ niệm êm đềm, những hương nồng quá khứ:

Mạch sông dần trôi qua hữu hạn
Bông dưng muốn giữ chút hương xưa

Nhật phai dĩ vãng khung trời cũ
Kỷ niệm mơ hồ trong bóng mưa
(**Giữ chút hương xưa** – Trang 14)

Chính những kỷ niệm ấy làm thành nỗi nhớ triền miên, ray rứt đọng lại ở cuối hồn sâu thẳm:

Thao thức canh dài hoa điểm sương
Ngồi đếm thời gian nhớ dị thường
Người đi cuối nẻo phương trời thẳm
Còn nhớ những chiều mây trắng vương
(**Cuối hồn** - Trang 19)

Quê hương thi nhân có sông chia 7 ngã , một địa danh nổi tiếng của miền Tây Nam bộ mà ai cũng từng nghe đến qua bài vọng cổ ngâm ngợi “ **Tình anh bán chiếu**” một thời vang vọng của nghệ sĩ cải lương Út Trà Ôn.

Ngã năm, ngã bảy cùng triều nước
Tình đồ ngược xuôi cơn gió buồn
Luyến tiếc tâm tay với hẹn ước
Thuyền hoa tách bến, nước xuôi nguồn.
Sông rẽ chia dòng thành bảy ngã
Dập dồn sông nước chuyển đồ đưa
Mình tôi trông đợi nơi bờ cũ
Thương cảm ngâm ngợi bóng xế trưa
(**Sông chia bảy ngã** - Trang 36)

Trên dòng sông đó, chia những ngã đời biền biệt, mà người thơ còn đứng lại nơi bờ cũ, ngâm ngợi trông đợi khi bóng xế, ngày tàn.

Trong bài thơ “ **Ngày ấy nay còn đâu**” (Trang 89) ta cũng tìm thấy những ý tình dào dạt:

Lưu luyến tình xưa thoáng ngõ ngang
Tiễn người một chuyến bước sang ngang
Mãi chèo thăm lặng theo dòng nước
Bến vắng chiều vui ánh nắng vàng

Thơ Đỗ Thị Minh Giang nói chung, có khi sầu muộn nhưng không tuyệt vọng. Trái lại chan chứa niềm lạc quan yêu đời như trong bài “ **Mùa xuân hy vọng** “ Hình ảnh nắng xuân “múa” “đùa giỡn” là hình ảnh sống động, tươi vui. Phép nhân cách hoá được sử dụng linh hoạt.

Nắng múa chan hoà khắp mọi nơi
Lung linh đùa giỡn khóm hoa tươi
Lú lo chim hót trên cành lá
Cô gái xuân xanh rộn rã cười

Hình ảnh, âm thanh, màu sắc hoà quyện thành một bức tranh tươi thắm, yêu đời và hy vọng cứ thế mà vươn lên, dù xa xôi, dù cách biệt nghìn trùng

Thêm một mùa xuân nữa đến đây
Cuộc đời thêm tuổi ở nơi này
Yên vui vẫn đến trong hy vọng
Mơ ước tương phùng tay nắm tay
(**Mùa xuân hy vọng**)

Còn biết bao câu thơ gợi cảm, còn biết bao hình ảnh đẹp đẽ trong thơ Đỗ Thị Minh Giang, Lãm Thúy mời đọc giả mở lòng ưu ái, đi vào vườn thơ hương ngát của thi nhân miền sông Hậu, một trái tim mẫn cảm, một tâm hồn đôn hậu, một cõi thơ lai láng.

Lãm Thúy chỉ tiếc, nếu Đỗ Thị Minh Giang không gián đoạn nhiều năm trong quá trình sáng tác, hẳn văn đàn đã có thêm nghìn bài thơ trác tuyệt.

Lãm Thúy